

HRVATSKI SABOR

288

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O BRDSKO- -PLANINSKIM PODRUČJIMA

Prolašavam Zakon o brdsko-planinskim područjima, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 25. siječnja 2002.

Broj: 01-081-02-334/2

Zagreb, 30. siječnja 2002.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O BRDSKO-PLANINSKIM PODRUČJIMA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju poticajne mjere za demografsku obnovu, gospodarski rast i održivi razvitak, te stvaranje preduvjeta za rješavanje socijalnih prilika i podizanje životnog standarda stanovnika u brdsko-planinskim područjima.

Pod brdsko-planinskim područjem u smislu ovoga Zakona razumijeva se područje čija nadmorska visina, nagib, ekspozicija, efektivna plodnost, klimatske i druge prirodne osobitosti predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika.

Članak 2.

Brdsko-planinska područja utvrđuju se kao područja od interesa i pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske radi poticaja demografske obnove, naseljavanja, stvaranja preduvjeta da se prirodni i ini gospodarski resursi što kvalitetnije koriste za gospodarski razvoj ovih područja i Republike Hrvatske u cjelini, uz podizanje nivoa ekološke zaštite prirodnih bogatstava i životnog prostora za ljude i sva živa bića, te kvalitetnije i ravnomjernije rješavanje socijalnih prilika i gospodarskog rasta i razvoja svih područja Republike Hrvatske.

Članak 3.

Brdsko-planinska područja razvrstavaju se u dvije skupine:

– u prvu skupinu ulaze jedinice lokalne samouprave koje imaju negativan prirodni prirast stanovništva, nižu stopu gospodarskog rasta i razvoja, veću stopu nezaposlenosti i niži standard stanovništva od prosječnog u Republici Hrvatskoj niži stupanj izgrađenosti i opremljenosti krupnom i komunalnom infrastrukturom, te stanje javnih službi na razini nižoj od prosječne u Republici Hrvatskoj,

– u drugu skupinu ulaze ostale jedinice lokalne samouprave čije stanovništvo zbog nepovoljnog djelovanja klimatskih i drugih prirodnih osobitosti, koje objektivno djeluju na prostor brdsko-planinskih područja, imaju otežane i skuplje uvjete življenja od ostalog

stanovništva u Republici Hrvatskoj.

Na temelju objavljenih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku, i prijedloga predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave Vlada Republike Hrvatske utvrđuje svojom odlukom u koju skupinu ulazi pojedina jedinica lokalne samouprave.

Radi donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske, osim mjerila iz stavka 1. ovoga članka, kao dodatno mjerilo može koristiti:

- pedološki sastav i bonitet poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- biološku zrelost i prostornu rasprostranjenost zemljišta te prosječnu šumu za gospodarsko iskorištavanje,
- nadmorsku visinu, nagib, ekspoziciju, prirodne i gospodarske potencijale te klimatske i druge prirodne osobitosti, koje utječu na život i rad stanovnika,
- broj stanovnika po km² u odnosu na prosjek Republike Hrvatske,
- indeks smanjenja broja stanovništva u razdoblju posljednjih pedeset godina,
- prosječnu životnu dob stanovništva.

II. POTICAJNE MJERE ZA RAZVITAK BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA

Članak 4.

U brdsko-planinskom području Republika Hrvatska će posebnim mjerama poticati opstanak i naseljavanje stanovnika.

Članak 5.

Obitelj sa prebivalištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području iz prve skupine ima pravo ubrati i pripremiti 10m³, a iz druge skupine 5m³ drveta za ogrjev bez plaćanja naknade, na temelju programa kojeg donosi javno poduzeće »Hrvatske šume« i prema rasporedu kojeg utvrđuje šumarija na svom šumsko-gospodarskom području.

Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka podnijet će zahtjev »Hrvatskim šumama« do 30. travnja svake godine, radi ostvarivanja tog prava u tekućoj godini.

Članak 6.

Osoba starija od 16 godina koja ima prebivalište i boravi u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području ima pravo ubiranja, bez naknade, šumskih plodina, u skladu s propisima.

Najbliža šumarija »Hrvatskih šuma« izdat će, na zahtjev osobe iz stavka 1. ovoga članka, iskaznicu koja služi kao dozvola za ubiranje šumskih plodina.

Iskaznica vrijedi dok osoba kojoj je izdana ima prebivalište na tom području.

Članak 7.

Prednost za ostvarivanje prava na koncesiju poljoprivrednog i šumskog zemljišta te drugog prirodnog bogatstva imaju pod istim uvjetima fizičke i pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.

Ako više osoba iz stavka 1. ovoga članka ima jednake uvjete prednost se daje osobi koja svojim programom jamči veće zapošljavanje radnika koji imaju prebivalište u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.

Prednost za ostvarivanje prava na koncesiju, odnosno povlasticu za organiziranje lovišta i ostvarivanje ribolovnog prava na šumskom području, odnosno ribolovnom području ili ribolovnoj zoni, imaju pod istim uvjetima, fizičke i pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području.

Članak 8.

Obitelj s prebivalištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području,

koja obavlja djelatnost stočarstva ima pravo ispaše, žiriranja i kosidbe na poljoprivrednom i šumskom zemljištu i pašnjaka u državnom vlasništvu i vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade, na površinama koje će im utvrditi vlasnik.

Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka može najkasnije do 30. ožujka tekuće godine podnijeti zahtjev vlasniku zemljišta za utvrđivanje prava i određenje površina koje može koristiti idućih 12 mjeseci.

Kod utvrđivanja prava i određenje površina vlasnik zemljišta dat će prednost podnositelju zahtjeva poštujući sljedeća mjerila:

- broj članova obitelji podnositelja zahtjeva,
- obitelji sa troje ili više djece,
- broj stoke,
- slabije imovinsko stanje i niža prosječna primanja,
- ako je to jedina djelatnost podnositelja zahtjeva,
- broj već korištenih površina, te
- već ostvarena ili namjeravana ulaganja radi unaprjeđenja kvalitete pašnjaka i livada.

Članak 9.

U ostvarivanju prava iz članka 8. ovoga Zakona, nositelj prava dužan je pridržavati se uvjeta i mjerila utvrđenih u programu, koji će donijeti najbliža šumarija radi zaštite zaštićenih prirodnih vrsta i biljaka u tom području.

Članak 10.

Obitelj s prebivalištem u jedinicama lokalne samouprave na brdsko-planinskom području, koje su uvele porez na neobrađeno poljoprivredno zemljište, ima pravo na novčani poticaj po hektaru ako počne obrađivati neobrađeno poljoprivredno zemljište u svome vlasništvu.

Vlada Republike Hrvatske utvrdit će iznose poticaja iz stavka 1. ovoga članka i mjerila za provođenje.

Članak 11.

Fizičkoj i pravnoj osobi koja obavlja gospodarsku djelatnost na brdsko-planinskom području umanjuje se porezna osnovica na temelju koje se plaća porez, za sredstva koja je reinvestirao ili na temelju podnesenog programa iz kojeg je vidljivo da će u narednoj poslovnoj godini ta sredstva biti reinvestirana za proširenje postojeće djelatnosti ili investirana za otpočinjanje novih gospodarskih djelatnosti ako tim programom postiže ostvarivanje, pored gospodarskih, i sljedećih ciljeva:

- povećanje broja radnika,
- usvajanje novih tehnoloških znanja,
- podizanje razine ekološke zaštite i zaštite na radu,
- proizvoditi proizvode i/ili usluge pretežito namijenjene izvozu ili kojih nema ili nema dovoljno za potrebe Republike Hrvatske.

Članak 12.

Fizička i pravna osoba, koja osniva trgovačko društvo za obavljanje gospodarske djelatnosti ili otvara obrt u skladu sa Zakonom o obrtu i Zakonom o trgovačkim društvima radi postizanja ciljeva iz članka 11. ovoga Zakona i zapošljava više od 5 novih radnika, oslobađa se plaćanja poreza na dobit, odnosno dohodak koji ostvari za prvu godinu poslovanja, u drugoj godini poslovanja plaća 25%, trećoj godini 50%, u četvrtoj godini 75%, a u petoj godini 100% pripadajućeg poreza.

Članak 13.

Porezni obveznici, koji obavljaju djelatnost na brdsko-planinskim područjima i

zapošljavaju više od 5 radnika, pri čemu više od 2/3 (dvije trećine) od ukupnog broja zaposlenih ima prebivalište i boravi u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području, u prvoj godini od dana početka primjene ovoga Zakona oslobađa se plaćanja poreza na dobit u visini od 50% od propisane stope.

Smatra se da porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka zapošljava na neodređeno vrijeme radnike, ako je radnik u radnom odnosu kod poreznog obveznika i ima prebivalište te boravi u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području najmanje deset mjeseci u poslovnoj godini.

Članak 14.

Obveznicima poreza na dohodak, koji obavljaju samostalnu djelatnost na brdsko-planinskim područjima, ostvareni dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za 50% od osnovice poreza na dohodak utvrđene ovim Zakonom.

Iznimno, ako obveznik poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka zapošljava više od pet radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 2/3 (dvije trećine) ima prebivalište i boravi u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području, oslobađa se plaćanja poreza na dohodak u prvoj i sljedećih pet godina od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 15.

Poreznim obveznicima na dohodak iz članka 14. ovoga Zakona, osnovica poreza na dohodak može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i isplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima te za iznos isplaćenih nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja.

Porezni obveznik može pravo na umanjenje porezne osnovice za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja, a ako se radi o radnicima s invaliditetom tada to pravo može koristiti tri godine računajući od dana njihovog zaposlenja.

Ako porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, porezna osnovica se smanjuje za razliku između obračunatih i isplaćenih plaća novim radnicima i obračuna plaća koji bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu.

III. POTICAJI ULAGANJA

Članak 16.

Na dobit ostvarenu od ulaganja koja iznosi najmanje 10 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 7% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 30 zaposlenika, otpočevši od isteka prve godine ulaganja.

Na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu većem od 20 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 3% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 50 zaposlenika, otpočevši od isteka prve godine ulaganja.

Na dobit ostvarenu od ulaganja u iznosu većem od 60 milijuna kuna, porez na dobit plaćat će se po stopi od 0% za vrijeme od 10 godina od godine početka ulaganja, uz uvjet da se u tom razdoblju osigura zapošljavanje najmanje 75 zaposlenika, otpočevši od prve godine ulaganja.

Ukupan iznos porezne povlastice, koju ulagatelj može iskoristiti tijekom trajanja roka plaćanja povlaštene stope poreza na dobit, ne može prelaziti iznos samog ulaganja. Iznos

porezne povlastice utvrđuje se kao razlika obračunatog poreza na dobit izračunanog primjenom propisane stope i stopa iz ovoga članka.

Ako porezni obveznik nositelj poreznih povlastica smanji broj zaposlenika utvrđen odredbama ovoga članka, prestaje mu pravo korištenja tih povlastica za cijelo razdoblje za koje su odobrena, uz obvezu povrata sredstava ostvarenih korištenjem odobrenih povlastica uvećanih za iznos zakonske zatezne kamate.

Poreznom obvezniku nositelju poreznih povlastica kojemu je ukinuto pravo njihova korištenja ne može se ponovo odobriti njihovo korištenje.

U iznos ulaganja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne uračunava se vrijednost zemljišta i građevina koje su starije od jedne godine, i ranije korištena oprema, što se unose kao ulog.

Porezne povlastice mogu koristiti samo nositelji poticajnih mjera iz Zakona o poticanju ulaganja. Iznimno, ako se ulaže u stočarstvo, mljekarstvo i turističku djelatnost, na temelju zahtjeva ulagatelja, a na prijedlog Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Ministarstva turizma, Vlada Republike Hrvatske može odlučiti da nositelj poreznih povlastica može biti već postojeće društvo.

Članak 17.

Kod uvoza stoke (krupnog i sitnog zuba) radi obnove stočnog fonda, matičnih stada i razvoja djelatnosti stočarstva, krajnji korisnik oslobađa se carinskih davanja.

Članak 18.

Radi razvoja i unaprjeđivanja poljoprivredne djelatnosti, kod uvoza poljoprivrednih strojeva i alata, poljoprivrednik u brdsko-planinskim područjima oslobađa se plaćanja carinskih davanja pod uvjetom da se ti strojevi i alati ne proizvode u Republici Hrvatskoj.

Članak 19.

Poljoprivrednik u obavljanju poljoprivredne djelatnosti na brdsko-planinskom području oslobađa se na teret proračunskih sredstava Republike Hrvatske plaćanja poreza na sjemenske sorte namijenjenih sjetvi tipičnih plodoreda za to područje.

Cijena goriva i maziva namijenjenih za radne i druge strojeve u obavljanju poljoprivredne djelatnosti smanjuje se za 50% od tržišne cijene na teret sredstava proračuna Republike Hrvatske.

Članak 20.

Na brdsko-planinskom području shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o područjima posebne državne skrbi u svezi s prodajom, darovanjem, služnostima i zakupom poljoprivrednog zemljišta.

Članak 21.

Fizička i pravna osoba s prebivalištem, odnosno sjedištem u jedinici lokalne samouprave na brdsko-planinskom području koja obavlja djelatnost obrade i prerade drveta pod jednakim uvjetima ima pravo prvenstva u nabavljanju različitih tipova i vrsta drveta iz drvne mase, koja je namijenjena tržištu, iz šuma sa brdsko-planinskih područja.

Članak 22.

Porezni obveznik koji ima prebivalište, odnosno sjedište u jedinici lokalne samouprave koja u skladu s ovim Zakonom ulazi u prvu skupinu, plaća porez umanjen za:

- porez na dohodak 50%,
- porez na dobit 50%,
- porez na promet nekretnina 50%.

Porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka koji ulazi u drugu skupinu plaća poreze umanjene za:

- porez na dohodak 20%,
- porez na dobit 20%,
- porez na promet nekretnina 20%.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Ako je odredbama drugih zakona utvrđen povoljniji položaj pravnih i fizičkih osoba na nekom dijelu brdsko-planinskih područja, na te pravne i fizičke osobe primijenit će se taj zakon.

Članak 24.

Vlada Republike Hrvatske donijet će odluke propisane ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave podnosi prijedlog iz članka 3. stavka 2. najkasnije u roku od 45 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Javno poduzeće »Hrvatske šume« donijet će programe iz članka 5. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 25.

Za provođenje ovoga Zakona sredstva se osiguravaju u Fondu za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fondu za razvoj i zapošljavanje te iz sredstava namijenjenih poticanju razvoja obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva i poljoprivrede.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 304-01/01-01/02

Zagreb, 25. siječnja 2002.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.